

Кулеба Микола Миколайович.
Уповноважений Президента України
з прав дитини

Шановні колеги!

За результатами опитувань, кожна п'ята дитина в Україні зазнавала сексуального насильства, і у 80 % випадків злочинцями ставали знайомі дітей. Це могли бути батько, учитель, сусід. У 90 % випадків про насильство ніхто не повідомив у правоохоронні органи. Працівники поліції стверджують, що замовчують такі факти, передусім, для того, аби уникнути слідчої та судової тяганини. Адже у випадку відкриття кримінального провадження дитина має дати свідчення щонайменше тричі! На практиці був випадок, коли дитину опитували понад 100 разів. Це призводить до повторної травматизації дитини, яка пережила насильство. Також часто дитині доводиться давати показання в залі суду в присутності кривдника.

Особисто мені відомий випадок, коли після такого допиту в залі суду (в присутності кривдника) дитина вчинила спробу самогубства.

Наше завдання – вибудувати систему, яка працює в інтересах дитини, а не навпаки – коли дитина є заручником системи й вимушена зазнавати повторної травматизації заради покарання кривдника.

У цивілізованому світі вже довели ефективність дружньої практики допиту дитини, за якої дитина лише раз на стадії досудового розслідування одному спеціально підготовленому фахівцю в спеціальному приміщенні розповідає свою історію, яку фіксують на відео. Допит проводять зрозумілою для дитини мовою. Мультидисциплінарні команди, які працюють у цих приміщеннях, мають можливість провести допит дитини, здійснити психолого-психіатричну та судмедекспертизу на місці. Свідчення дитини фіксують на відео, потім їх можна використовувати в судах, що за будь-яких умов буде беззаперечним доказом.

У такому разі ми знижуємо рівень травматизації дитини. З нею можуть невідкладно розпочати роботу фахівці задля подолання завданої травми та відновлення.

В Україні сформовано необхідне підґрунтя для запровадження нової практики опитування дітей, постраждалих від сексуального насильства, і дітей, які стали свідками насильства. У нашій країні запроваджено методика «зеленої кімнати», до проведення опитування в якій залучають психологів, є успішний досвід використання режиму відеоконференції під час допитів. Належне нормативно-правове регулювання та якісна підготовка фахівців нададуть можливість розробити алгоритми дій для всіх учасників кримінального процесу, який буде максимально «нетравматичний» для дитини.

У центрі нашої політики має бути дитина, а не процедура.